

Brüsszel, 2022. június 13.
(OR. fr, en)

9761/22

ECOFIN 550
UEM 154
SOC 345
EMPL 227
COMPET 448
ENV 549
EDUC 218
RECH 341
ENER 257
JAI 812
GENDER 90
ANTIDISCRIM 70
JEUN 101
SAN 346

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9413/22 - COM(2022) 619 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Lettország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lettország 2022. évi stabilitási programját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 619 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Lettország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lettország 2022. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

- (1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022 júniusában aktualizálják az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a 2021. május 7-én aláírt portói szociális kötelezettségvállalást, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozik. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet³ alapján 2021. november 24-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Lettországot nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is. A Tanács 2022. április 5-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2022. évi ajánlás), 2022. március 14-én pedig elfogadta az együttes foglalkoztatási jelentést.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

⁴ A Tanács ajánlása (2022. április 5.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 153., 2022.4.7., 1. o.).

- (3) A világitárványból való kilábalás idószakában Ukrajna ellen indított orosz invázió jelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása többek között az energia-, élelmiszer- és nyersanyagárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat, valamint az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett vállalkozásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Az Oroszország által indított agresszív háború gazdasági hatásai különböző mértékben érintették a tagállamokat. Erre való tekintettel 2022. március 4-én – az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozattal⁵ – első ízben aktiválták a 2001/55/EK tanácsi irányelvet⁶, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az Unióban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést.

⁵ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

⁶ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

- (4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi európai szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is, az e felülvizsgált, aktualizált vagy módosított tervek benyújtásának időpontjáig kiadott esetleges további országspecifikus ajánlások mellett.
- (5) A Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezését 2020 márciusa óta alkalmazzák. A Bizottság az „Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz” című, 2021. március 3-i közleményében kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euroövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019 végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokoltá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023 végéig történő meghosszabbítását.

- (6) A Lettország 2021. évi stabilitási programjára vonatkozó tanácsi véleményt tartalmazó, 2021. június 18-i tanácsi ajánlásban⁷ alkalmazott megközelítés alapján az összesített költségvetési irányvonal jelenleg az elsődleges kiadások (amelyekbe nem tartoznak bele a diszkrecionális bevételi intézkedések és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések, azonban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások igen) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban⁸. Az összesített költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású⁹ elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Lettország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 63. o.).

⁸ A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

⁹ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből vagy más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásokon kívüli kiadások.

- (7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra (a továbbiakban: a költségvetési iránymutatás), amelynek célja a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjai előkészítésének a támogatása, és ezáltal a szakpolitikai koordináció erősítése. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság megállapította, hogy a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket, és szükség szerint – de legkésőbb az európai szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja szakpolitikai iránymutatását.
- (8) A költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a Bizottság 2022. évi téli előrejelzéséhez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. A költségvetési politikának változatlanul rugalmasnak kell lennie, hogy lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, ideértve az Oroszország által Ukrajna ellen folytatott agresszív háborúból fakadó, védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kihívásokat, és az egyes tagállamokat – azok költségvetési és gazdasági helyzetétől függően – eltérően kell kezelnie, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

- (9) 2021. április 30-án Lettország az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta Lettország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát¹⁰. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot fogadjon el, amely kimondja, hogy Lettország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.
- (10) Lettország az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott határidőn belül, 2022. április 22-én benyújtotta a 2022. évi nemzeti reformprogramját, 2022. április 26-án pedig a 2022. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2022. évi nemzeti reformprogram a Lettország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.
- (11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Lettországra vonatkozó 2022. évi országjelentést. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Lettország által elért eredményeket, és a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla alapján számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Lettország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő – többek között az Ukrajna elleni orosz invázióból eredő – kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Lettország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

¹⁰ ST 10157/2021; ST 10157/2021 ADD1.

- (12) A Bizottság 2022. május 23-án a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. A jelentés megvizsgálta Lettország költségvetési helyzetét, mivel a költségvetési hiány 2021-ben meghaladta a Szerződésben a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A Bizottság a 2022. március 2-i közleményével összhangban nem javasolta új túlzothiány-eljárás megindítását 2022 tavaszán, és felül fogja vizsgálni, hogy szükséges-e ilyen eljárások megindítását kezdeményeznie 2022 őszén.
- (13) A Tanács a 2020. július 20-i ajánlásában¹¹ azt ajánlotta Lettországnak, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a Covid19-világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Lettország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Lettország államháztartási hiánya GDP-arányosan a 2020. évi 4,5 %-ról 2021-ben 7,3 %-ra nőtt. Lettország költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedésekre fordított kiadások GDP-arányosan a 2020. évi 2,8 %-ról 2021-ben 5,2 %-ra növekedtek. A Lettország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban voltak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések többnyire ideiglenesek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Ugyanakkor a kormány által a 2020-ban és 2021-ben elfogadott egyes diszkrecionális intézkedések nem voltak ideiglenesek, vagy azokat nem ellensúlyozták más intézkedések, és alapvetően a társadalombiztosítási járulék mértékének csökkentéséből, a személyijövedelemadó-kedvezmény küszöbértékének emeléséből, az egészségügyben dolgozók és a tanárok bérének növeléséből, valamint a minimális szociális juttatások növeléséből álltak. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint az államadóság GDP-arányosan a 2020. évi 43,3 %-ról 2021-ben 44,8 %-ra nőtt.

¹¹ A Tanács ajánlása (2020. július 20.) Lettország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Lettország 2020. évi stabilitási programját (HL C 282., 2020.8.26., 89. o.).

(14) A 2022. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv a 2022. év tekintetében reális, az azt követő időszak tekintetében pedig óvatos. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 2,1 %-kal, 2023-ban pedig 2,5 %-kal nő. Ehhez képest a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése hasonló, 2022-re 2,0 %-os, 2023-ra pedig valamivel magasabb, 2,9 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, főként a magánfogyasztás és az export kedvezőbb kilátásai miatt. A 2022. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 6,5 %-ára, 2023-ban pedig 2,8 %-ára csökken. A 2022. évi jelentős hiány főként a 2022. évi költségvetésben szereplő intézkedéseket tükrözi, nevezetesen a jövedelemadó-kedvezmény növelését, egy jelentős beruházási csomagot, valamint az egészségügyi, a belügyi és az oktatási ágazat munkavállalóinak béremelését. Emellett a háztartásoknak és a vállalatoknak az energiaárak emelkedésének enyhítése érdekében nyújtott széles körű kormányzati támogatás, valamint az adóbevételeknek az Ukrajna elleni orosz invázió által a gazdaságra gyakorolt negatív hatásra visszavezethető előre jelzett lassabb növekedése miatt fennmarad a magas hiány, annak ellenére, hogy a Covid19-váltsággal összefüggésben a gazdaságnak nyújtott támogatás 2022-ben jelentősen alacsonyabb, mint 2021-ben. A 2022. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan 45,7 %-ra nő, majd 2023-ban 45,2 %-ra mérséklődik. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 7,2 %-ának és 2023-ra 3,0 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez magasabb, mint a 2022. évi stabilitási programban előre jelzett hiány, főként a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében szereplő további szakpolitikai intézkedések, nevezetesen az energiatörvény közelmúltbeli módosításai szerinti nemzeti energiaellátási biztonsági tartalékok létrehozása miatt (a becsült költségvetési hatás 2022-ben a GDP 0,6 %-ának felel meg). A tartalékok létrehozását hitelt érdemlően bejelentették, de a 2022. évi stabilitási program készítésekor még nem volt ismert. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése a 2022. évi stabilitási programban szereplő értékeket meghaladó GDP-arányos államadóssággal számol: 2022-ben 47,0 %-kal, 2023-ban pedig 46,5 %-kal. A különbség a magasabb hiány-előrejelzésnek és a nominális GDP-re vonatkozó alacsonyabb előrejelzésének tudható be. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése 2,3 %-ra tehető. Ez a becslés azonban nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Lettország potenciális növekedését.

- (15) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedések többségét, így az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedésekre fordított kiadásai az előrejelzések szerint a 2021. évi 5,2 %-ról 2022-ben a GDP 0,8 %-ára csökkennek. A költségvetési hiányt befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében hozott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,9 %-át fogják kitenni, 2023-ban pedig várhatóan megszüntetésre kerülnek.¹² Ezek az intézkedések elsősorban a háztartások és a vállalkozások által fizetendő energiaárak maximálásából, a villamosenergia-díj egyes összetevőinek az állam általi teljes átvállalásából, valamint bizonyos társadalmi csoportok és szegényebb háztartások támogatásából állnak. Ezeket az intézkedéseket ideiglenes intézkedésként jelentették be. Amennyiben azonban az említett energiaárak 2023-ban magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. Ezen intézkedések egy része – különösen az energiaárak általános árplafonja – nem célzott. A költségvetési hiányt emellett szintén befolyásolják a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,3 %-át, 2023-ban pedig a GDP 0,5 %-át fogják kitenni¹³, valamint a védelmi kiadásoknak 2022-ben a GDP 0,1 %-ával, 2023-ban pedig 0,3 %-ával megnövekedett költségei.
- (16) A Tanács a 2021. június 18-i ajánlásában azt ajánlotta, hogy Lettország 2022-ben – többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által biztosított költségvetési impulzusra támaszkodva – tartsa fenn a támogató költségvetési irányvonalat, és tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Lettország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – tartsa korlátok között a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését, és folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

¹² Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹³ A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az Unióba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót és a földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek Unión belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzügyi juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

(17) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése és a Lettország 2022. évi stabilitási programjában foglalt információk szerint 2022-ben a Tanács ajánlásával összhangban támogató jellegű, a GDP –3,3 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető.¹⁴ A Tanács ajánlásának megfelelően Lettország továbbra is támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott, vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez képest GDP-arányosan 0,8 %-kal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,3 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁵. Lettország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022-es növekedése az előrejelzések szerint 1,5 százalékpontos expanzív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hatás magában foglalja a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,8 %-a), valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,3 %-a). Lettország 2022-ben nagyjából korlátok között tartja a tagállami finanszírozású folyó kiadás növekedését, tekintettel arra, hogy a 2022. évi tagállami finanszírozású folyó kiadásra elsősorban a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak kezelésére irányuló intézkedések, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségei fejtenek ki jelentős expanzív hatást.

¹⁴ A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

¹⁵ Az előrejelzés szerint az egyéb, nemzeti finanszírozású tőkekiadások GDP-arányosan 0,7 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak, mivel a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése tartalmazza az energiaellátási biztonsági tartalékok létrehozásának költségvetési hatását az energiatörvény közelmúltbeli módosításainak megfelelően.

- (18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP +3,2 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít¹⁶. Lettország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2022-höz képest GDP-arányosan 0,9 százalékponttal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,8 százalékpontnak megfelelő restriktív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁷. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 2,7 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 0,9 %-a), valamint az Ukrajnából érkező, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek nyújtott ideiglenes védelem addicionális költségeit (a GDP 0,1 %-a).
- (19) A 2022. évi stabilitási program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2024-ben a GDP 2,3 %-ára, 2025-ben pedig 1,7 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-a alatt marad. Ezek az előrejelzések a támogatási programok fokozatos megszüntetését és az adóbevételek erőteljes növekedését feltételezik. A 2022. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2025-ig várhatóan csökkenni fog: 2024-ben 44,5 %-ra, majd 2025-ben 43,4 %-ra mérséklődik. A Bizottság elemzése szerint az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon alacsonynak tűnnek.

¹⁶ A mutató negatív (pozitív) előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére (hiányára) utal, ami expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelez.

¹⁷ Az előrejelzés szerint az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások GDP-arányosan 0,6 százalékpontos restriktív hatást gyakorolnak, ami a bázishatásnak tudható be, nevezetesen annak, hogy a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re vonatkozóan figyelembe veszi az energiaellátási biztonsági tartalékok létrehozásának költségvetési hatását, de 2023-ra nem várható ilyen intézkedés.

(20) Lettország GDP-arányos adóbevétele jelentősen elmarad az uniós átlagtól, ami korlátozza a közszolgáltatások finanszírozását. Lettországban a legalacsonyabb a társasági adóból származó bevétel az EU-ban (2020-ban a GDP 0,7 %-a), míg az ingatlanadókból származó bevétel a GDP 1,0 %-a, szemben a GDP 2,3 %-át kitevő uniós átlaggal. Továbbá, míg az átlagbért keresők adóéke az uniós átlag körül van, a munkát terhelő implicit adómérték a legalacsonyabbak között van az EU-ban, ami arra utal, hogy a jobb beszedés és a nagyobb progresszivitás révén jelentősen növelhető a munkát terhelő adókból származó bevétel. Lettország egészségügyi ellátásra és szociális védelemre fordított közkiadásai különösen alacsonyak az uniós átlaghoz képest, ami akadályozza az egészségügyi ellátáshoz és a megfelelő szociális ellátáshoz való, időben történő és egyenlő hozzáférést. Ennek eredményeként Lettországban az egyik legnagyobb a jövedelmi egyenlőtlenség, legalacsonyabb a szociális transzferek szegénységet csökkentő hatása és legrosszabbak az egészségügyi eredmények az EU-n belül. A közelmúltbeli emelkedés ellenére a minimáljövedelem, a minimálnyugdíj és a rokkantsági ellátások a szegénységi küszöb alá esnek. A veszélyeztetett csoportok szociális ellátáshoz és szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférése és azok minősége tovább nehezíti a társadalmi befogadást. A tartós ápolási-gondozási rendszer fejletlen, korlátozott az otthoni ápolási-gondozási és közösségi alapú szolgáltatások kínálata. Kevés a szociális lakás, és azok gyakran nem biztosítanak megfelelő életkörülményeket. Ezen túlmenően a szociális támogatás településenként eltérő, és gyakran nem elég célzott. Az ingatlanvagyon és a tőke magasabb adóztatása és a jövedelemadó progresszivitása jelenti a legjobb lehetőséget az adóbevételek növelésére, mivel ezek a források kihasználtsága továbbra is elmarad az uniós átlagtól. Emellett a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben tervezett intézkedéseken túl is folytatni kell az árnyékgazdaság csökkentésére irányuló erőfeszítéseket.

(21) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza, valamint ezek 2026. augusztus 31-ig teljesítendő indikatív végrehajtási ütemtervét is. Ezek kezelik a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Lettországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességét vagy jelentős részét, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv elfogadásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlásokat. Lettország helyreállítási és rezilienciaépítési terve olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek – különböző mértékben – kezelik mind a hat átfogó kihívást: a költségvetést, a humántőkét, a közigazgatást, a termelékenységet, valamint a digitális és zöld átállást. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv magában foglalja a felsőoktatási intézmények irányításával és finanszírozásával kapcsolatos reformokat, az emberi erőforrásokra vonatkozó átfogó stratégia végrehajtását az egészségügyben, valamint a minimáljövödelem-juttatások indexálásának bevezetését. A nagyobb beruházások közé tartozik a rigai nagyvárosi térség közlekedési rendszerének többek között tiszta tömegközlekedési eszközök beszerzésével történő ökologizálása, továbbá a magán- és középületek, valamint a vállalkozások energetikai felújítása. Jelentős beruházást terveznek a regionális fejlesztés elősegítésére is: iskolák, ipari parkok és megfizethető lakhatás építése, valamint a kórházak korszerűsítése. Ezek az intézkedések várhatóan fenntartható módon fellendítik a gazdaság növekedési potenciálját.

- (22) Lettország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása várhatóan hozzájárul majd a zöld és digitális átállás terén való további előrelépéshez. A Lettország éghajlat-politikai célkitűzéseit támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 37,6 %-át, míg a digitális célkitűzéseket támogató intézkedések a terv teljes allokációjának 21 %-át teszik ki. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek – a releváns mérföldkövekkel és célokkal összhangban történő – teljes körű végrehajtása segíteni fogja Lettországot a Covid19-válság következményeiből való gyors kilábalásban, egyúttal megerősíti rezilienciáját. A szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus bevonása továbbra is fontos a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, továbbá a helyreállítási és rezilienciaépítési terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából, az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.
- (23) Lettország 2022. május 25-én benyújtotta az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹⁸ előírt partnerségi megállapodást, ugyanakkor az ugyanezen rendeletben előírt, kohéziós politikákra vonatkozó egyéb programokat még nem nyújtotta be. Az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban Lettországnak a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe kell vennie a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett kohéziós politikai alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

(24) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Lettországnak számos további kihívással kell szembenéznie, többek között a bankhitelekhez való hozzáférés terén. A magánszektorba irányuló hiteláramlás az elmúlt évtized nagy részében negatív volt. 2016-ban pozitívvá vált, de a hitelek növekedési rátája a GDP növekedési rátája alatt maradt. 2020-ban a magánszektor adósságállománya a GDP 66,5 %-át tette ki, szemben az 5 évvel korábbi 78,3 %-kal. A kis- és középvállalkozások különösen nehezen jutnak hitelhez, részben a magasabb hitelkockázatuk miatt, ugyanakkor viszonylag magas hitelköltséggel és nehézkes papírmunkával is számolniuk kell. Ezenkívül a biztosítékként kínált eszközök gyenge likviditása különösen megnehezíti a hitelhez jutást a rigai régió kivül. Ez jelentős akadályt jelent mind a jelzáloghitelezés, mind a vállalkozásoknak nyújtott hitelek tekintetében. Emellett olcsóbb és hosszabb lejáratú hiteltermékek révén megfizethetőbbé lehetne tenni a fogyasztói környezetbarát technológiák finanszírozását. A szakpolitikai erőfeszítések elsősorban a hitelezés állami támogatások ötvözésével történő fellendítésére összpontosítottak. Ez azonban jelentős költségekkel jár az államháztartás számára, ezért nem fenntartható módja a hitelezés fellendítésének. A hitelkínálati korlátok enyhítéséhez az átláthatóság és a bizalom általános javítására van szükség az üzleti környezetben, ideértve az árnyékgazdaság csökkentését is. Emellett lehetőség van a hitelvisszafizetési ráták növelésére, ami csökkentené a bankok nemteljesítő hitelekkel kapcsolatos költségeit, és amelyet egy hatékonyabb jogrendszer segíthetne elő. A célzott hitel- és garanciarendszerek segíthetnek csökkenteni a bankok likviditási kockázatait, amelyekkel akkor szembesülnek, amikor viszonylag illikvid piacokon fogadnak el fedezetet. A stratégiaileg fontos beruházásokra, például a zöld átállásra és a regionális fejlesztésre irányuló állami hitelezési programok növelhetik a tényleges versenyt a bankpiacon, vagy olyan piaci részt tölthetnek be, ahol a banki finanszírozás túl drága vagy nem áll rendelkezésre. Emellett az állami garancia- és hitelrendszerek sokkal költséghatékonyabb módot kínálnak a magánkölcsonök támogatására, mint a vissza nem térítendő támogatási rendszerek. A bankhitelek előtt álló akadályok mellett az alternatív finanszírozási források lett piaca is fejletlen, és lehetőséget kínál a vállalkozások finanszírozási eszközhöz való hozzáféréseinek javítására.

- (25) Az Unió állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban meghatározott megbízatásra válaszul a REPowerEU tervre irányuló bizottsági javaslat célja az, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a Bizottság azt tervezi, hogy a tagállamokkal párbeszédet folytatva meghatározza a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.
- (26) A 2020. évi adatok szerint Lettország energiaszerkezetének mintegy felét az olajtermékek (33,8 %) és a földgáz (21,6 %) teszik ki, a fennmaradó rész pedig elsősorban megújuló energiából áll (44,1 %). Lettország teljes földgázimportja Oroszországból származik (míg az orosz gázimporttól való függőség uniós átlaga 44 %), és Lettország olajtermék-behozatalának is Oroszország az egyik fő forrása (20 %, ami nagyjából megfelel az orosz olajimporttól való függés 26 %-os uniós átlagának)¹⁹. Lettország orosz gázellátástól való függőségét jelentős mértékben csökkenti a Litvániával való gázösszeköttetése, amely hozzáférést biztosít Lettország számára a Klaipeda LNG-termináljához. Lettország további összeköttetésben áll Észtországgal és Finnországgal, így a négy ország ugyanannak a földgázpiacnak a részét képezi. Egy Lettországban található földgáztároló lehetővé teszi a kínálat és a kereslet szezonális eltéréseinek kiegyenlítését, és biztonsági tartalékot tárol a balti piac számára. A földgázhoz kapcsolódó új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállóknak kell lenniük olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. Ugyanakkor továbbra is szakpolitikai prioritásként kell kezelni az uniós kontinentális villamosenergia-hálózattal való, folyamatban lévő szinkronizálás befejezését, a szomszédos tagállamokkal való összeköttetésekhez szükséges kapacitás biztosítását és a közös megújulóenergia-projektek folytatását. Az alternatív ellátási források biztosítását célzó gázinfrastruktúra-fejlesztések mellett az Oroszországtól való energiafüggőség csökkentéséhez Lettországnak fel kell gyorsítania a megújuló energiaforrások elterjedését és növelnie kell az energiahatékonyságot, különösen az építőiparban és a közlekedési ágazatban. Lettország helyreállítási és rezilienciaépítési terve olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek célja a szárazföldi szélenergiába történő magánberuházások elősegítése.

¹⁹ Eurostat (2020), Az orosz import részesedése a földgáz és a nyersolaj teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Lettország esetében a teljes behozatal magában foglalja az Unión belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket.

Ezek tervezetnél korábbi végrehajtása, amint azt a kormány nemrégiben bejelentette, elősegítheti a szárazföldi szélenergiába történő beruházások felgyorsítását. A megújuló energiaforrások arányának növeléséhez azonban Lettországnak a tengeri szélenergiával kapcsolatos lehetőségeket is fel kell tárnia. Meg lehetne erősíteni az energiahatékonysági intézkedéseket, beleértve a komplex felújításokat is, különösen az épületek, a közlekedés és az ipar területén. Az energiaszerkezet diverzifikálása érdekében Lettország mérlegeli, hogy a szomszédos tagállamokkal együttműködve beruházzon az atomenergiába. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére vonatkozó törekvések további fokozására lesz szükség ahhoz, hogy Lettország megfeleljen az „Irány az 55 %!” célkitűzéseinek.

- (27) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Lettország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Lettország igénybe veheti az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²⁰ létrehozott Európai Szociális Alap Pluszt is.
- (28) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét²¹ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (29) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2022. évi ajánlásban meghatározott ajánlások végrehajtása érdekében. Lettország esetében ezt különösen az 1., 2. és 3. ajánlás tükrözi.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

²¹ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése alapján.

AJÁNLJA, hogy Lettország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítsa, hogy a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedése összhangban legyen az összességében semleges költségvetési irányvonallal, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknél nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. Folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére irányuló költségvetési politikát. Szélesítse ki az adóztatást, beleértve az ingatlanvagyon és a tőke adóztatását, és az egyenlőtlenségek csökkentése érdekében erősítse meg az egészségügyi ellátás és a szociális védelem megfelelőségét.
2. Folytassa helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását a 2021. július 13-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt mérföldkövekkel és célokkal összhangban. Nyújtsa be a 2021–2027-es időszakra vonatkozó kohéziós politikai programozási dokumentumokat a Bizottsággal folytatott tárgyalások lezárása, majd a programok végrehajtásának megkezdése céljából.
3. Javítsa a kis- és középvállalkozások finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését a stratégiai jelentőségű beruházások, különösen a zöld átállás és a regionális fejlesztés megkönnyítését célzó állami hitelezés és garanciarendszerek révén.
4. Összességében csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való függést, és diverzifikálja a fosszilis tüzelőanyagok behozatalát a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsításával, megfelelő összeköttetési kapacitás biztosításával, az energiaellátás és -útvonalak diverzifikálásával, valamint a teljes energiafogyasztás ambiciózus energiahatékonysági intézkedések révén történő csökkentésével.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről

az elnök